Csupán szervezés kérdése?

Körülbelül egy esztendővel ezelőtt foglalkoztunk lapunkban a szomódi óvoda ügyével. A községben szerzett akkori tapasztalatok megegyeztek az általános helyzettel. Örvendetesen megnövekedett a kisgyermekek száma, és szűk lett az óvoda. Nem a szokványoshoz sorolhattuk azt a törekvést, amivel igyekeztek megoldást találni. A tanács — elfogadva vezetőinek javaslatát — elhatározta, hogy helyközi akciót szervez az új óvoda építésére.

Vajon kizárólagosan szervezés kérdése, hogy a Szomód környéki üzemek, a vállalatok és intézmények — ahol szomódiak dolgoznak — támogatják a községi óvoda építését? A jó szervezés persze nem mellékes, de az eredmény elérésének csupán egyik kelléke. Szükséges például olyan előre látó és határozott tanácsi vezetés, mint amilyen kialakult Szomódon. A községben ugyanis nem csak új óvoda szükséges. Javítani kell például az ellátás minden ágát, fejleszteni a kommunális szolgáltatásokat, stb. A tanácsnak tehát mindenre gondolva fontossági sorrendet kell érvényesítenie.

Az üzemeket sem lehet „csak úgy" felkérni. Helyi, saját alapokat szükséges teremteniök és ezt egészítik ki a felkért egységek. Szomódon a belső forrásokat képezte a lakosság áldozatkészsége, a termelőszövetkezet és az ÁFÉSZ támogatása.

A lakosság nemcsak társadalmi munkájával, hanem a munkahelyén szerzett becsülettel is teremtett erőforrásokat. A különböző helyeken a legszorgalmasabbak között tartják számon a szomódiakat. Érthető, hogy az üzemekben, a társadalmi, és a gazdasági vezetők készséggel siettek segítségükre „családi" gondjaik megoldásában.

Az új óvodára felkerült a tetőszerkezet. A lakosság — szerényen számítva — 1000 órányi társadalmi munkát végzett eddig. A tanácselnöknél terjedelmes lista tünteti fel, melyik üzem segített fuvarral, bontott anyaggal, honnan jöttek szakiparosok, kőművesek. Egy szó, mint száz, valószínű, hogy szeptemberre már 50 apróság csivitel majd a helyközi összefogással épült korszerű szomódi óvodában. Ha sikerül a fenntartáshoz elegendő fedezetet teremteni, akkor működtethetik a régi óvodát is. Az eredmény: Szomódon több esztendeig nem okoz majd gondot az óvodás korú „állampolgárok" közösségi nevelése.

Gondoljuk ez is sikerül majd, hiszen a szomódi vezetők bebizonyították, értenek a szervezéshez és rendelkeznek minden olyan adottsággal, ami a sikerek eléréséhez szükséges. Érdemesek a támogatásra. Cikkünket éppen azért írtuk, hogy felhívjuk a figyelmet a továbbiakra. Felsőbb szervek, üzemek, vállalatok és intézmények ezúttal is úgy segíthetnének, mint ezt az építés során tették.

Ezúttal csak néhányan dolgoztak. A nagy műszakokat hét végeken tartják. A betonkeverőt Kugler Ferenc és Molnár András szolgálja ki

Ügyészi vizsgálat a gazdasági társulásoknál

A Komárom megyei Főügyészség a közelmúltban megvizsgálta a megyénkben működő gazdasági társulások alapításának és működésének törvényességét. A vizsgálat 9 társulást érintett, amelyből 5 építőipari tevékenységgel, 1-1 kukoricatermesztéssel, baromfifeldolgozással, adatfeldolgozással, illetve agrokémiai szolgáltatásokkal foglalkozik.

Érdekes és újszerű a tatai Szövetkezeti Adatfeldolgozó Iroda tevékenysége: a megyében működő ÁFÉSZ-ek számára végez gépi könyvelési és adatfeldolgozó szolgáltatást. Kapacitása sajnos még nincs kihasználva, mert az ÁFÉSZ-ek nagyobb része nem tudja igénybe venni szolgáltatásait, ugyanis a gépi feldolgozáshoz az adatokat speciális módon kell előkészíteni.

A társulások alapítása a jogszabályi előírásoknak megfelel. Elkészítették alapvető belső szabályaikat, létrehozták a jogszabály által előírt testületi szerveket és — egy-két társulásnál ügyészi intézkedésre — az ellenőrző bizottságokat. Működésük és tényleges tevékenységük is általában megfelel a törvényes előírásoknak. Amennyiben fejlesztés céljából a tevékenységi kört bővítik, azt megelőzően a szükséges hatósági engedélyeket beszerzik.

A vizsgálat megállapította, hogy a Dömösi Építőipari Szövetkezeti Vállalatnál történtek jogszabálysértések, ugyanis 1970—1973. között tevékenységi kört engedély nélkül kiterjesztették. Ilyen volt pl. az ipari berendezések korrózióvédelmével kapcsolatos vagy a Budapesten végzett „lomtalanító" tevékenység is.

A társulás mint gazdálkodási formula bevált a gyakorlatban. Ezt egyrészt a megyénkben működő társulások döntő többségének nyereséges volta bizonyítja, másrészt az a tény is, hogy a társulásokban nagy számmal léptek be a gazdasági egységek. A CPS (jelenleg IKR) pl. 70 taggal jött létre és ma már 200 tagja van. A Bakonyi Építőipari Közös Vállalkozásból 1 tsz lépett ki, ezzel szemben 3 belépő volt. Ez utóbbi társulásból a kisbéri Virágzó Tsz törvénysértő módon lépett ki, ugyanis a jogszabály előírása szerint a belépés, illetve kilépés elhatározása a közgyűlés joga, a tsz-nél azonban ezt a szándékot a vezetőség határozta el.

A vizsgálat általános tapasztalata az volt, hogy bár a társulásoknál az ellenőrző szerveket létrehozták, azok működését még jelentősen javítani, tökéletesíteni kell. Legfontosabb teendő a megfelelő szakemberek munkába állítása.

Az állami felügyelet területén is észlelt a vizsgálat hiányosságokat. A társulásoknál csak a PM Bevételi Igazgatósága és TESZÖV ellenőriz rendszeresen, a járási hivatalok ebből a munkából csak elenyésző mértékben veszik ki részüket. Az általuk tartott vizsgálatok színvonalát is emelni kell. A Népi Ellenőrzési Bizottság eseti vizsgálatai szakszerűek és eredményesek voltak.

A vizsgálat egyik célja az volt, hogy választ kapjon arra a kérdésre: a társulásokra vonatkozó jogszabályok közül melyek nem felelnek meg a fejlődés követelményeinek, hol van szükség korszerűsítésre. Ilyen jellegű igény számos esetben felmerült és az ügyészség a jogi szabályozás korszerűsítésére a megfelelő javaslatokat megtette.

Dr. Károly Imre
ügyész

Politikai eszközökkel:

Gyors helyzetfelmérés — eredményes beavatkozás

— Naprakész információ —

Az ebszőnyi bányaüzem 1974-ben igen szép, elismerésre méltó eredményeket mutatott fel. Szakmai tervüket december 9-re teljesítették, 16 214 tonna szénnel termeltek többet. De nem csak mennyiségi vonatkozásban állták a próbát. A teljesítmények emelkedtek, a minőség javult, nőtt az árbevételük, s az évet végül 1,28 millió forint többleteredménnyel zárták.

A műszaki fejlesztés a korszerű gépek, technológiák meghonosításán munkálkodott. Intenzíven foglalkoztak az acéltámos omlasztásos frontfejtés kísérleteivel. Jelentős eredmény, hogy ezt a technológiát az új-ebszőnyi dolgozók elsajátították, és megértették alkalmazásának szükségességét és előnyeit. A frontfejtésben SWS—4 típusú széngyalut használtak, s a gépi jövesztésű szén arányát üzemi méretekben több mint 10 százalékkal növelték. Az 1-es számú ifjúsági szocialista brigád mindent elkövetett a széngyalu sikeres üzemeltetéséért és bebizonyította, hogy a gépesített fronton kiemelkedő eredményekre képesek, csak a tömegtermelő munkahelyek folyamatos biztosítására van szükség.

Miért idéztük vissza a múlt év eredményeit? Azért, hogy lássék mit érlel a politikai és gazdasági vezetés összehangolt munkája, mire válik képessé egy üzem termelő közössége, amikor a pártszervezet sokoldalúan gyakorolja gazdaságszervező, irányító és ellenőrző feladatát.

A legfrissebb példát említjük. Az első negyedév munkájának elemzésekor kiderült, hogy az üzem a termelés mutatóiban elmaradt a követelményektől. Igaz, hogy a mennyiségi tervet teljesítették, ez azonban nem tévesztette meg a vezetést. A pártvezetőség élt azzal a jogával, hogy a műszaki vezetőt a szokatlan tapasztalatokra való tekintettel, a tervezett programtól eltérően beszámoltassa. Rendkívüli beszámoltatás? Igen. Rendkívüli, de szükséges és okszerű. Ha viszont okszerű és szükséges, akkor tulajdonképpen nem is szabad rendkívülinek tekinteni, hiszen a gondok mielőbbi leküzdése érdekében aktuálissá vált teendőnek bizonyult. Jó volt, hogy időt szakítottak erre, mert kiderült, hogy az objektív tényezőkön kívül számos olyan jelenség is hátráltatta a termelés menetét, amelyet az üzem dolgozói küszöbölhetnek ki. A további teendőket tehát egy menetközi elemzés alapján határozták meg, amitől joggal várják a pozitív változást.

És most pergessük visszafelé az időt, vagy legalábbis tegyük magunkat függetlenné a kronológiától. Inkább a pártszervezet gazdaságszervező, irányító és ellenőrző tevékenységének hogyanját, módszerét vizsgáljuk meg közelebbről.

Kezdjük a pártcsoportokkal, hiszen kiépítésük is aszerint történt, hogy a lehető legjobban szolgálhassák, segíthessék az említett funkció érvényesülését is. A területi elvet követték. Egy-egy pártcsoport tagjai egy adott területen és egy műszakban dolgoznak. Így rendszeresen ülésezhetnek. Konkrét feladataik vannak, a pártmegbízatások végrehajtását számonkérik, értékelik. A vezetőség és a pártcsoport-bizalmiak kapcsolata rendszeres, s az oda-vissza informálás a termelés egész menetének mindenkori ismeretét teszi lehetővé. Az ismeretek naprakészsége úgy egészül ki és válik teljessé, hogy a pártszervezet titkára hetenként 3-4 alkalommal részt vesz az úgynevezett raportokon, ahol az aktuális gazdasági, műszaki feladatok kerülnek napirendre, a döntések, utasítások, a végrehajtás és ellenőrzés szintjein. A beszámoltatások természetesen egy-egy periódus elemzését szolgálják, melyek nyomán ha szükséges intézkedési tervek születnek.

Nagy szerepe van a pártszervezetnek abban, hogy az üzem dolgozói rendszeres tájékoztatást kapnak az eredményekről, a termelés folyamatát akadályozó zökkenőkről. Ha úgy látták, hogy röpgyűlésen kell megvitatni valamit, és ezen a fórumon kérhetnek segítséget a leggyorsabban, akkor ezt a megoldást választották, s az eredmények igazolták helyességét. Igaz, a dolgozók észrevételeit is úgy kezelik, hogy az önmagában is véleményalkotásra és nyilvánításra ösztönzi az embereket. A felvetett észrevételeket, javaslatokat naplózzák. Az üzemvezetőség, a pártszervezet és a tömegszervezetek segítségével a problémák megoldását keresve írásban közli válaszát. A módszer bevált, a dolgozók érzik, hogy segítőkész javaslataikkal az üzem vezetősége foglalkozik. Igaz, hogy ez már az üzemi, munkahelyi demokratizmus területe, de fejlődésének erősödése éppúgy összefügg a pártszervezet munkájával, mint a termelés eredményeiben érvényre jutó általános tendenciák.

Az idei esztendőre a pártvezetőség megfelelő intézkedési tervet dolgozott ki, amely a teendők meghatározásában a Központi Bizottság december 5-i határozatának szellemében fogant. Tartalmazza a párttagságnak azokat a megállapításait is, amelyek a gazdasági feladatok maradéktalan megvalósítását szolgálják. Helyet kapott ebben az intézkedési tervben a munkafegyelem megszilárdításának kérdése csakúgy mint a keresetek és teljesítmények összhangjának témája, vagy a létszám- és anyaggazdálkodás, illetve a munkavédelem, stb... A termelés hatékonyságának összetevői kaptak hangsúlyt, hiszen ezeknek az összetevőknek az érvényesülése, mind erőteljesebb érvényesülése, gazdasági előrehaladásunk lényegi alapja üzemi szinten, vállalati és népgazdasági méretekben egyaránt. És ebben az intézkedési tervben minden témának megvan a felelőse, Negyedévenként vissza-visszatérnek rá, a fejlődés megállapításának és a további feladatok meghatározásának igényével. Az eredményességnek ez is egyik fontos feltétele.

Gordos Géza

A rédei kirendeltségen

Az iskola és a művelődési ház mögött, rédei főutca, az Arany János utca térré öblösödő részében működik egy kis házban üzlethelyiségben, — a rédei takarék otthona. A bakonyszombathelyi takarékszövetkezet fiókintézményeként 1969-ben nyílt itt a kis kirendeltség, hogy ne kelljen a pénzügyekkel messzire, — Bakonyszombathelyre — menni, s helyben le lehessen bonyolítani a kölcsönügyleteket, pénzt lehessen tenni a takarékba.

A bérelt épületben lévő helyiség lassan már szűknek bizonyul, úgy megnövekedett a forgalom.

— Nálunk még nem épült takarékszövetkezeti iroda, — de tervezzük, hogy lesz, és akkor — 1977 körül, — még kultúráltabb körülmények között fogadhatjuk az ügyfeleket, — mondja Borsos Vilmosné, a kirendeltség ügyvezetője, aki Nagy Zoltánnéval, a pénztárossal együtt számoszlopok fölé hajolva éppen mérleget készít, a forgalom alakulását összegezi.

A rédei kirendeltségnek 450 tagja van, — ennyien váltottak részjegyet itt, járultak hozzá a gazdasági alap megteremtéséhez. A pénzforgalom évről évre nő, — egy-egy esztendőben mintegy 300 ezer forinttal gyarapodik a betét összege.

Sokféle pénzügyi feladatot ellát a kirendeltség. Foglalkozik betétgyűjtéssel, lehet itt gépkocsi-nyereménybetétkönyvet váltani. (Volt már olyan szerencsés rédei, aki Zsigulit nyert), kölcsönöket folyósítanak lakásépítéshez, — tatarozáshoz, kisebb-nagyobb mezőgazdasági beruházásokhoz, és lottószelvényeket is árusítanak.

— Sőt, legújabban mi fizetjük a biztosítási kártérítéseket, — az Állami Biztosítóval történt megállapodás nyomán. Elsősorban állatkárok fordulnak elő, de kifizettünk már kártérítést balesetre is.

Ez is könnyebbség a rédeiek számára, — nem kell Tatabányára, Kisbérre utazni az esetleges biztosítási kárkifizetési ügyekben. Mint ahogy a kis kirendeltség többféle pénzügyi tevékenységével valóban nem csak a rédeiek kényelmét, — de gazdagodását is szolgálja.

Gyerekek — munkában

Sok üzem, tsz várja a fiatalokat

Tapasztalatszerzés és kereseti lehetőség

A legtöbb diák számára a nyári vakáció nem csak játékkal, kirándulással, strandolással telik el. Nagyon sok fiatal, általános és középiskolás, egyetemi, főiskolai hallgató „szegődik el" 2-3 hétre, 1 hónapra dolgozni valamelyik lakóhelyéhez közel eső üzemhez, vállalathoz, termelőszövetkezethez. Jól jön az a kis kereset a táborba készülődőknek, s tán jobban meg is becsülik akkor, ha maguk dolgoztak meg érte. No, és az sem árt, ha a tanulók az iskolán kívüli élettel is idejében megismerkednek. A szülőknek — különösen ahol több gyermek van — szintén jól jön a gyerekek nyári keresete, hiszen egy-egy új ruhadarabra, tanszerre, zsebpénzre is futja belőle. Az üzemek, vállalatok is várják a kis munkásokat, mert ilyenkor nyáron sok helyen kellenek az ügyes, szorgos kezek.

Megyénk tanulóinak bőven van munkalehetőségük nyáron. A megyeszékhelyen lakók elhelyezkedhetnek például a Tatabányai Szénbányáknál. Az alumíniumkohó, középiskolás lányoknak kínál 1 hónapra adminisztrátori állást, a fiúkat pedig segédmunkásoknak veszik fel, szintén 1 hónapra. Az AGROBER, a Keripar 5. számú Fémipari Gyára, a Generál, a Cement- és Mészművek, a Centrum Áruház, a Kőbányai Sörgyár kirendeltsége, a Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár IV. telepe, a Kristály Vendéglátó Vállalat mind vár dolgos fiatalokat.

A legtöbb diákot a nyári szünidő alatt a Tatabányai Szénbányákon kívül a Vértesi Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság és a KOMÉP foglalkoztatja. Az erdőgazdaság a megye különböző területein lévő erdészeteiben korlátlan számban foglalkoztat általános és középiskolásokat. A KOMÉP egy-egy nyáron mintegy 300 tizennégy éven felüli fiatalnak biztosít munkát, s azonos időben 100-200 diákot tudnak elhelyezni. A fiatalok munkájukkal enyhítenek a vállalat munkaerőgondjain. Az idén először 3 diákbrigádot is létrehoztak, kettőt Tatabányán, egyet pedig Komáromban.

Esztergomban a Labor Műszeripari Művek, a Komárom megyei Kályhacsempegyártó és Építő Vállalat, az ÉDÁSZ esztergomi Üzemigazgatósága, a Pilisi Állami Parkerdőgazdaság, a Mosonmagyaróvári Fémszerelvénygyár esztergomi gyáregysége és a Látszerészeti Eszközök Gyára köt szerződést nyári munkára fiatalokkal.

Komáromban a legtöbb fiatalt a Nyomda Vállalat várja, de a Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat, a Vasipari Szövetkezet, a Lenfonó és Szövőipari Vállalat Komáromi Lenárugyára is munkalehetőséget kínál.

Tatán a megyei Parképítő Vállalat, a Márvány Építőipari Közös Vállalat, a Lakástextil Vállalat fogadja nyaranta a fiatalokat. A Vízmű Vállalat a megye strandfürdőinél alkalmaz középiskolás lányokat és fiúkat.

A városi tanács költségvetési üzeme pedig parkfenntartási munkákhoz vesz fel jelentkezőket a nyár folyamán.

Az oroszlányi középiskolás fiúk többek között az Ingatlankezelő Vállalatnál keresnek munkát.

Megyénk községeiben a mezőgazdasági termelőszövetkezetek biztosítják a legtöbb munkalehetőséget a nyári vakáció alatt a pénzt keresni vágyók száma. A kisbéri Virágzó Mgtsz 50 általános iskolás lányt és fiút foglalkoztat a vakáció alatt. A sárisápi Új Élet Mgtsz-ben 150 diák szorgoskodik a kánikulában. A tárkányi Egyetértés Tsz gyümölcsfáit is iskolások gondozzák a nyáron. A kesztölci Jó Szerencsét Tsz dolgozóinak munkáját pedig 120 általános, illetve középiskolás diák könnyíti meg.

A császári Petőfi Tsz is igényli a fiatalok nyári munkáját. Akad dolog bőven az aratásnál, a betakarításnál, a szőlőtőkék mellett, vagy a magtárban — természetesen csak a könnyebb, kisegítő jellegű munkákat bízzák a fiatalokra.

A 2-3 hetes, vagy 1 hónapos munka jó kikapcsolódás a gyermekeknek, ami után minden bizonnyal még jobban esik a gondtalan játék, pihenés.